

Hard facts. Clear stories.

Copenhagen
Economics

CE

Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske betydning

Tænk tanken Fremtidens Biblioteker
19 June 2014

Baggrund

- Folkebibliotekernes traditionelle rolle er under forandring; fra at repræsentere en unik adgang til viden til at være én blandt mange videnleverandører på et hav af platforme
  - Én konsekvens af denne konkurrence er at særligt den yngre del af befolkningen vælger bibliotekerne fra
- Uden sin traditionelle rolle som 'vidensbank' oplever folkebibliotekerne, at det bliver sværere at forsvare sin samfundsøkonomiske berettigelse
- Bibliotekernes bidrag til samfundsøkonomien reduceres ofte til undersøgelser om brugertilfredshed, antal udlånte bøger og besøgende. Et ikke-fyldestgørende billede af, hvilken værdi bibliotekerne tilfører samfundet

Tænk tankens ønsker

- Tænk tanken Fremtidens Biblioteker ønsker at ændre opfattelsen af folkebibliotekernes værdi og formål og tydeliggøre bibliotekernes samfundsøkonomiske betydning gennem nye målparametre og metoder, som endnu ikke er anvendt på biblioteker
- Det skal styrke folkebibliotekernes position i forhold til andre velfærdsområder med tradition for kvantitativ, samfundsøkonomisk argumentation
- Et sideformål med opgaven er at skabe intern forståelse for og stolthed over det samfundsøkonomiske bidrag

Vores tilgang

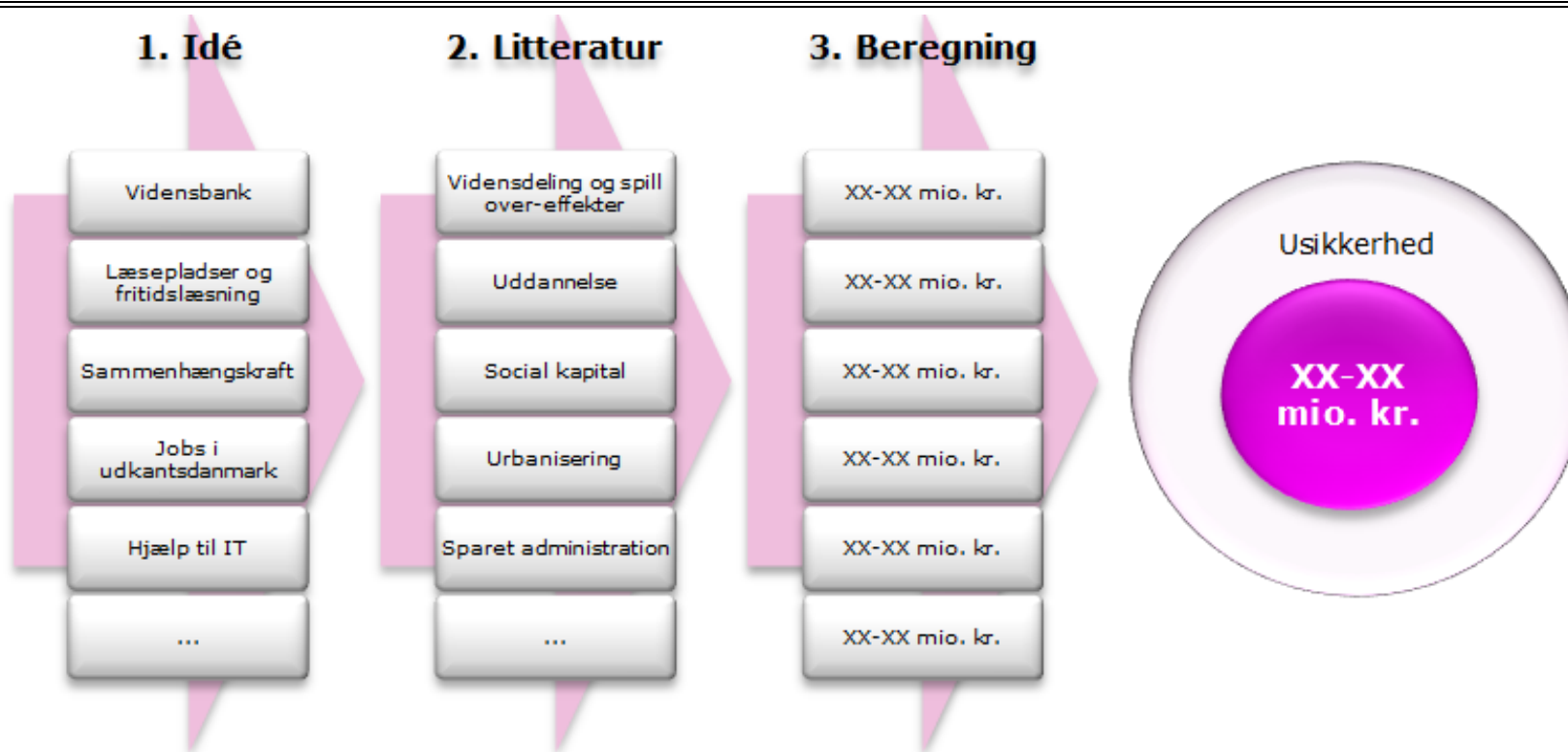
- Copenhagen Economics vil opfylde Tænketankens formål ved at beskrive og opgøre folkebibliotekernes bidrag til samfundsøkonomien baseret på økonomisk litteratur og økonomiske beregninger
- Vi vil grave et spadestik dybere, end der tidligere er gjort, og afdække de væsentlige 'værdiskabere'. Det gør vi i tre skridt:
  1. Afdække værdiskabere
Interviews, rapporter fra biblioteksområdet
  2. Kvalificere effekten på økonomien
Litteratur og data fra andre områder, men med samme værdiskabere
  3. Beregne samfundsøkonomiske effekter
Skridt 2 og data fra bibliotekerne

Vores 3-skridts løsningsmodel

- *I første skridt* afdækker vi alle de mulige værdiskabere
  - Fx undervisning af IT-svage borgere i at bruge NemID
- *I andet skridt* indsamler vi relevant økonomisk litteratur inden for hver enkelt værdiskaber
  - Fx om den forventede effekt af, at flere borgere benytter sig af de digitale offentlige løsninger som NemID
  - Vi vil også inddrage metoder, der benyttes til at opgøre økonomiske effekter på andre områder, fx *spill over-effekter* af forskning og udvikling
- *I tredje skridt* benytter vi resultater og metoder fra litteraturen kombineret med interviews og data for folkebibliotekerne til at estimere samfundsøkonomiske gevinster fra hver værdiskaber

Vores løsningsmodel

Folkebibliotekernes samfundsøkonomiske værdi

Kilde: Copenhagen Economics

Værdien af kultur

- Før vi når til den samfundsøkonomiske værdi, vil vi gøre det helt klart, at bibliotekernes primære funktion er af kulturel karakter; Bibliotekerne forsyner Danmark med kunst og kultur, hvilket skaber nytte for samfundet ud over hvad vi kan sætte tal på
- Biblioteket har en rolle (og forpligtelse) til at bringe de mindre udgivelser ud til befolkningen, som er vigtigere for samfundet end hvad summen af de enkelte individer anser dem for at være
  - Man kan sige, at biblioteker er for bøger, hvad DR er for tv
  - Bibliotekerne retter en såkaldt *markedsfejl*

Afgrænsning

- Der er en meget stor usikkerhed forbundet med beregningerne. I nogle tilfælde vil resultaterne bero alene på skøn
- Vi vil understrege den store usikkerhed, men også inddæmme og kontrollere den
  - Fx forestiller vi os at angive resultaterne som intervaller drevet af ændringer i centrale antagelser
- Formålet er i sidste end at sikre troværdighed om rapporten, også over for embedsmændene i centraladministration.
- Det betyder også, at vi vil fokusere mindst lige så meget på den økonomiske argumentation for værdiskabernes effekt som på at kvantificere dem

---

Projektplan & leverancer

Timing	Milestone	Leverancer
Ultimo juni 2014	Projektstart	
August 2014	1-2 møder med følgegruppen	
Fredag den 19. september 2014	CE sender udkast til rapport	Rapportudkast
Fredag den 26. september 2014	Tænketanken sender kommentarer til rapportudkast	
Fredag den 30. september 2014	CE sender endelig rapport	Endelig rapport
Oktober 2014	Præsentationer for målgrupper Møder med centraladministrationen	
Ultimo oktober	Projektet afsluttes	

Kontakt

Christian Jervelund

cj@copenhageneconomics.com

Niels Christian Fredslund

ncf@copenhageneconomics.com

Copenhagen Economics A/S

Sankt Annæ Plads 13

DK-1250 Copenhagen K

copenhageneconomics.com